

ODLOČBA SVETA

z dne 20. januarja 2009

o zagotovitvi srednjeročne finančne pomoči Skupnosti Latviji

(2009/290/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic⁽¹⁾ in zlasti člena 3(2) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Komisije, ki ga je pripravila po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom (EFO),

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je z Odločbo 2009/289/ES⁽²⁾ odločil o odobriti vzajemne pomoči Latviji.
- (2) Zaradi zelo velikih potreb po zunanjem financiranju sta se latvijski kapitalski in finančni trg nedavno znašla pod pritiskom, ki odraža splošno poslabšanje tržnih pričakovanj in vedno večjo zaskrbljenost glede zdravja latvijskega gospodarstva, v katerem obstajajo velika neravnovesja v smislu obsežnega zunanjega primanjkljaja, poslabšanja javnih financ ter visokih stopenj inflacije stroškov in cen. Latvijski bančni sektor ima resne težave z likvidnostjo in zaupanjem. Raven deviznih rezerv se je zmanjšala, saj je centralna banka ukrepala, da bi ohranila vezavo menjalnega tečaja.
- (3) Skupne potrebe Latvije po zunanjem financiranju se za obdobje do prvega četrletja leta 2011 ocenjujejo na 7,5 milijarde EUR.
- (4) Primerno je, da Skupnost na podlagi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic, ki je bil uveden z Uredbo (ES) št. 332/2002, zagotovi Latviji podporo v višini do 3,1 mili-

jarde EUR. Navedeno pomoč Skupnosti bi bilo treba zagotoviti v povezavi s posojilom Mednarodnega denarnega sklada (MDS) v višini 1,5 milijarde SDR (1 200 % latvijske kvote pri MDS, približno 1,7 milijarde EUR) na podlagi aranžmaja „stand-by“ pri MDS, odobrenega 23. decembra 2008. Nordijske države (Švedska, Danska, Finska, Estonija in Norveška) bodo prispevale skupno 1,8 milijarde EUR, Svetovna banka 0,4 milijarde EUR, Evropska banka za obnovo in razvoj, Češka in Poljska pa skupno 0,4 milijarde EUR, tako da bo v obdobju do prvega četrletja leta 2011 na voljo skupno 7,5 milijarde EUR.

- (5) Pomoč Skupnosti bo upravljala Komisija. Posebni pogoji gospodarske politike, o katerih so se dogovorili organi Latvije po posvetovanju z EFO, se določijo v memorandumu o soglasju. Vključevati bi morali med drugim ukrepe za ublažitev neposrednih likvidnostnih pritiskov, ponovno vzpostavitev dolgoročne stabilnosti na podlagi okrepitev bančnega sektorja, odprave fiskalnih neravnovesij in sprejetja notranjih politik, ki bodo izboljšale konkurenčnost. Ukrepi bi morali vključevati takojšnjo in trajno fiskalno konsolidacijo, celovito strategijo reševanja bank, okrepljeno sposobnost regulativnih organov za krizno upravljanje, celovite strukturne reforme ter tudi druge pomembne ukrepe. Podrobne finančne pogoje bi morala določiti Komisija v sporazumu o posojilu.
- (6) Pomoč bi bilo treba zagotoviti z namenom ublažitve neposrednih likvidnostnih pritiskov in pod pogojem, da se bodo izvajale politike za ponovno vzpostavitev dolgoročne stabilnosti na podlagi okrepitev bančnega sektorja, odprave fiskalnih neravnovesij in sprejetja notranjih politik, ki bodo izboljšale konkurenčnost, hkrati pa ohraniti ožek razpon menjalnega tečaja in obstoječega osrednjega tečaja –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

1. Skupnost da Latviji na voljo srednjeročno posojilo v višini največ 3,1 milijarde EUR s povprečnim rokom zapadlosti največ sedem let.

2. Finančna pomoč Skupnosti je na voljo tri leta, z začetkom od prvega dne po začetku veljavnosti te odločbe.

⁽¹⁾ UL L 53, 23.2.2002, str. 1.

⁽²⁾ Glej stran 37 tega Uradnega lista.

Člen 2

1. Komisija pomoč upravlja v skladu z zavezami Latvije in priporočili Sveta. Ti pogoji se določijo v memorandumu o soglasju. Podrobne finančne pogoje določi Komisija v sporazumu o posojilu.

2. Komisija v sodelovanju z EFO v rednih presledkih preverja, ali so izpolnjeni pogoji gospodarske politike, povezani s pomočjo. Komisija redno obvešča Ekonomsko-finančni odbor o možnem refinanciranju posojil ali prestrukturiranju finančnih pogojev.

3. Latvija je pripravljena sprejeti in izvajati dodatne konsolidacijske ukrepe za stabilizacijo gospodarstva, če bodo taki ukrepi potrebni med izvajanjem programa pomoči. Latvijski organi se pred sprejetjem kakršnih koli takih dodatnih ukrepov posvetujejo s Komisijo.

Člen 3

1. Komisija da Latviji na voljo finančno pomoč Skupnosti v največ šest obrokih, katerih višina bo določena v memorandumu o soglasju.

2. Prvi obrok se izplača v skladu z začetkom veljavnosti sporazuma o posojilu in memorandumu o soglasju.

3. Preudarna uporaba obrestnih zamenjav z nasprotnimi strankami najvišje kreditne kvalitete je dovoljena, če je to potrebno za financiranje posojila.

4. Komisija odloči o izplačilu nadaljnjih obrokov, potem ko pridobi mnenje EFO.

5. Izplačilo vsakega nadaljnjega obroka se izvrši na podlagi zadovoljivega izvajanja novega gospodarskega programa (program gospodarske stabilizacije in ponovne oživitve rasti) latvijske vlade, vključenega v konvergenčni program, in zlasti posebnih pogojev gospodarske politike, določenih v memorandumu o soglasju. Ti med drugim vključujejo:

(a) sprejetje jasno določenega srednjeročnega fiskalnega programa, namenjenega zmanjšanju javnofinančnega primanjkljaja na stopnjo, ki ni višja od referenčne vrednosti 3 % BDP iz Pogodbe, do leta 2011;

(b) izvrševanje proračuna za leto 2009, kakor je bil spremenjen z dodatnim proračunom, ki je bil sprejet 12. decembra 2008 (in se bo podrobneje spremenil v prvi četrtini leta 2009), katerega cilj je javnofinančni primanjkljaj v višini največ 5 % BDP oziroma 5,3 % v skladu s pravili ESA 95;

(c) zmanjšanje povprečnih nominalnih plač v javnem sektorju za približno 15 % v letu 2009 v primerjavi s prvotnim proračunom s 14. novembra 2008 in dodatno zmanjšanje za 2 % v obdobju 2010–2011;

(d) nadaljevanje z ukrepi, začeti leta 2008, za zmanjšanje zaposlenosti v centralni vladi za najmanj 5 % do konca leta 2008 in skupnem zmanjšanju za 10 % do 30. junija 2009;

(e) okrepitev oblikovanja in izvrševanja proračunskih postopkov s sprejetjem fiskalnega okvira ter proračunske reforme s spremembami obstoječega Zakona o proračunu in finančnem upravljanju;

(f) uvedba jasnega in preglednega sistema izplačevanja plač uslužbencev v neposredni javni upravi ter vzpostavitev enotnega sistema za načrtovanje in upravljanje s človeškimi viri za institucije javne uprave;

(g) mehanizmi za zagotovitev srednje- do dolgoročne širše stabilnosti bančnega sektorja, vključno z vrsto ukrepov v skladu z načelom skrbnega in varnega poslovanja ter ukrepov nadzorne in monetarne politike. Ti bi morali omejiti rast posojil na trajnostnih ravneh in se izogniti močni odvisnosti od nezanesljivega financiranja iz tujine. Opravljajo se usmerjena preverjanja bančnega sistema, ki bodo zagotavljala, da so vse banke solventne in imajo dovolj kapitala;

(h) ustrezni ukrepi v zvezi s prestrukturiranjem dolga zasebnega sektorja. Okrepi se ustrezna pravna podlaga za prestrukturiranje obstoječega dolga glede roka zapadlosti in valute. Med prednostne naloge se uvrstita tudi lajšanje postopkov, ki so bili sproženi zaradi nesolventnosti, in hitro izvajanje sanacijskih načrtov;

(i) zagotovitev, da preostali manjšinski delničarji banke Parex nimajo koristi od reševanja banke in ukrepov za povečanje finančne stabilnosti, s popolno nacionalizacijo banke Parex;

(j) ukrepi strukturne reforme, ki se podpirajo v okviru lizbonske strategije in ki se izvajajo v latvijskem nacionalnem programu reform, vključno z aktivno politiko trga dela in vseživljenjskega učenja, večjim vključevanjem akterjev zasebnega sektorja pri raziskovalnih in razvojnih dejavnostih ter inovacijah, ukrepi za spodbujanje izvoza ter odpravo upravnih obremenitev za podjetja;

(k) izvajanje projektov, ki jih financira EU, na načrtovani ravni, da bi se pomagal izboljšati prispevek menjalnega sektorja na gospodarsko rast;

(l) ukrepi za izboljšanje dostopa do financiranja za podjetja in podjetnike, katerih prošnje za strukturne sklade so bile odobrene ali ki morda nameravajo vložiti prošnjo za strukturne sklade.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Republiko Latvijo.

Člen 5

Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 20. januarja 2009

Za Svet
Predsednik
M. KALOUSEK